

Beschouwing Programmabegroting 2026

Voorzitter, wethouders, leden van de raad en toehoorders, vandaag kijken we naar de vierde en laatste begrotingsbehandeling van deze raadsperiode. Maar we kijken vol trots ook terug op wat we samen hebben bereikt.

Ons dorpslint in Simpelveld is fraaier en veiliger geworden door de herinrichting van de Schilterstraat. Onze verkeersveiligheid is verbeterd en we hebben minder last van water door het reconstrueren van onze wegen. Onze maatschappelijke en culturele activiteiten kunnen groeien door de herbestemming van Op de Boor. Inwoners weten de gemeente beter en sneller digitaal te vinden en regelen hun zaken online. Inwoners werken actief mee aan de Strategische Visie Simpelveld 2040. Dit toont aan dat de gemeente haar inwoners weet te betrekken bij de toekomst. En dat is nu exact iets waar Leefbaar naar streeft: een brede participatie.

Natuurlijk zijn er ook tegenslagen. Niet alles gaat altijd volgens plan. Bij uitkijkpunt Huls moeten we even een pas op de plaats maken, maar in vol vertrouwen werken we dit project opnieuw uit. Juist op momenten dat moeilijke keuzes aan de orde zijn, laten wij zien hoe wendbaar, weerbaar en vastberaden onze gemeente is.

Na 1 jaar zijn onze ervaringen met de TGO overwegend positief. De afspraken met de veiligheidsregio zijn goed uitgevoerd en overlast van de bewoners wordt niet ervaren. Integendeel, hun aanwezigheid binnen verenigingen en ook binnen een supermarkt is uitermate positief. Wij mogen trots zijn dat we onze verantwoordelijkheid hebben genomen en bijdragen aan een maatschappelijke opgave.

De financiën van onze gemeente zijn op orde gebleven. Met het vooruitzicht van het zogeheten ravijnjaar hebben wij als raad een weg gevonden om de impact voor onze inwoners zo veel mogelijk te beperken. Dat verdient waardering en geeft vertrouwen richting de toekomst. De speciaal gevormde klankbordcommissie heeft de mogelijke ombuigingen in beeld gebracht. Afgelopen donderdag nog werd unaniem een advies opgesteld dat later vandaag via een amendement wordt ingebracht ter wijziging van de voorliggende begroting. Helder is dat er alles aan gedaan is om de belastingdruk voor onze inwoners te beperken. Dit past volledig binnen de visie van Leefbaar.

Dat alles is bereikt in een periode waarin we te maken hadden met personeelskrapte, stijgende prijzen en maatschappelijke onrust. Het toont aan dat Simpelveld een veerkrachtige gemeente is, met inwoners die betrokken, vindingrijk en trots zijn op hun dorp.

Toch is er nog genoeg te doen. De druk op de bestaanszekerheid neemt toe. Nog steeds hebben inwoners moeite om rond te komen. Leefbaar wil dat niemand tussen wal en schip valt. Daarom zetten wij de komende jaren extra in op saamhorigheid, onderlinge steun en weerbaarheid, waarden die altijd het hart van Leefbaar hebben

gevormd. Leefbaar gelooft in een gemeenschap waarin we naar elkaar omkijken, elkaar helpen en elkaar respecteren, ook als we verschillen. Juist in een tijd waarin mensen vaker tegenover elkaar lijken te staan, willen wij de verbinding versterken.

Wonen is een eerste levensbehoefte. Jongeren, starters en ouderen moeten in Simpelveld kunnen blijven wonen. De woonopgave vraagt om creatieve oplossingen: meer betaalbare woningen, hergebruik van leegstaand vastgoed, tijdelijke woonruimte waar dat kan en woningen levensloopbestendig maken. Wij vragen het college om leegstand voortvarend aan te pakken en samen met woningcorporaties en zorginstellingen te blijven zoeken naar flexibele woonvormen.

Daarnaast kijken we uit naar kansen om het voormalige verzorgingshuis in Bocholtz nieuw leven in te blazen als kleinschalige woonzorglocatie. We waarderen de betrokkenheid van de gemeente, die samen met eigenaar Meander onderzoekt hoe deze plek passend en duurzaam kan worden benut.

Hulp en ondersteuning is voor veel mensen onmisbaar. Leefbaar wil dat de gemeente blijft investeren in laagdrempelige zorg dichtbij huis, met oog voor wie het moeilijk heeft. Mantelzorgers worden gewaardeerd en verdienen een beloning want zij zijn onmisbaar voor de saamhorigheid in onze dorpen. Op preventie en welzijn moeten we blijven inzetten, zodat de benodigde hulp tijdig gegeven kan worden.

Gemeenschapszin kan de zorgvraag deels opvangen. Buren helpen elkaar, verenigingen zien om naar hun leden, vrijwilligers maken het verschil. Deze kracht van onze gemeenschap ondersteunen wij ook komend jaar, want verbondenheid is de basis voor een leefbare samenleving.

De jeugd is onze toekomst. We willen dat jongeren hier opgroeien, leren, wonen en sporten zonder het gevoel dat ze weg moeten om kansen te vinden. Daarom pleiten wij voor meer ruimte voor jongereninitiatieven en nauwe samenwerking met scholen en verenigingen, zodat jongeren actief betrokken zijn bij hun eigen leefomgeving. Bijvoorbeeld door de jeugddisco nieuw leven in te blazen. Onze gemeenschap moet aantrekkelijk zijn voor iedereen, jong en oud. Dat vraagt om ontmoetingsplekken en activiteiten, om veilige speelvoorzieningen en ruimte. Wij vragen het college te onderzoeken hoe onze accommodaties beter benut kunnen worden. Ook al stagneert de ontwikkeling van de Gezonde Basisschool, wij steunen nog steeds de onderliggende visie.

Voor onze ouderen zetten wij in op toegankelijkheid en mobiliteit, veilige stoepen, voldoende rust- en zitgelegenheden en blijvende aandacht voor verkeersveiligheid. Zo zorgen we dat echt iedereen kan deelnemen aan het sociale leven in onze gemeente.

De kracht van Simpelveld ligt in verenigingen en vrijwilligers, zij zijn het cement binnen onze gemeenschap, een krachtige motor van verbondenheid en saamhorigheid. Het brengt mensen samen, versterkt de identiteit van onze dorpen en zorgt ervoor dat iedereen zich onderdeel voelt van de gemeenschap. Ondersteuning met minder regels en meer vertrouwen houdt het verenigingsleven op peil. Verenigingen moeten datgene kunnen blijven doen waar zij goed in zijn, bijdragen aan verbondenheid, gezondheid en geluk, ook wanneer zij financieel onder druk staan. Complexe regelgeving past hier absoluut niet bij.

De weekmarkt is een ontmoetingsplek. We willen deze aantrekkelijker maken door meer marktkooplieden aan te trekken, bijvoorbeeld via samenwerking met ondernemers of door gebruik te maken van leegstaande panden, zoals de voormalige Aldi-locatie.

Het is fijn dat Simpelveld kampioenen heeft onder haar burgers. Deze kampioenen moeten een blijvende plek krijgen in een 'Gouden Boek van Simpelveld'. Hierin kunnen prestaties worden vastgelegd als symbool van trots en verbondenheid. Hoe denkt het college over dit voorstel?

Een veilige leefomgeving vergroot ons welzijn. Wij willen dat de gemeente blijft investeren in verkeersveiligheid, goed onderhoud van wegen en veilige schoolroutes. We zien vaker oplaadkabels over trottoirs liggen. Deze onveilige situatie kan voorkomen worden door tussen de tegels een kabelgoot te leggen. Wil het college hieraan meewerken?

Inzicht in gemeentelijke procedures en kosten is van belang voor inwoners. De doorlooptijd voor het plaatsen van b.v. een container bedraagt formeel acht weken, maar duurt in de praktijk slechts twee dagen. Wij vinden dat juiste informatie gegeven moet worden en dat ook de kosten vooraf bekend zijn. De kosten van een vergunning moeten in verhouding staan met het bouwwerk. Een bedrag van € 800,-- bij een bouwwerk € 7.000,-- euro ofwel meer dan 10%, is echt buiten proportie. Dit vraagt om meer evenredigheid en dus om herziening.

Bij kleine projecten, b.v. warmtepomp of airco, is een vergunning niet altijd noodzakelijk. Als wel, dan moet de procedure transparant en efficiënt zijn. We moeten ook doorpakken met uitgewerkte klantreizen.

Het recht van fracties om vragen te stellen kan botsen met de ambtelijke organisatie. Reguliere processen moeten niet vertraagd worden. Vragen moeten een algemeen doel dienen en niet te gedetailleerd worden. Dit vraagt meer discipline van de fracties. Als we overbelasting van ambtenaren voorkomen, ontstaat ruimte voor een verbeterde dienstverlening. Leefbaar zet in op een toegankelijke en betrouwbare overheid, een gemeente die luistert, uitlegt en samenwerkt. Dit vraagt een heldere communicatie, een onderbouwde besluitvorming en actieve betrokkenheid. Zo blijft het vertrouwen in ons lokale bestuur overeind.

Leefbaar is trots op hetgeen we samen hebben bereikt. Wij zeggen dank aan de ambtenaren, die met zorg en aandacht deze begroting hebben opgesteld en ook samen met de fracties gekeken hebben naar de noodzakelijke ombuigingen. We kijken ook vol vertrouwen uit naar wat nog voor ons ligt. Wij staan voor een gemeente waarin iedereen meetelt, waar gemeenschapszin vanzelfsprekend is, waar we samen bouwen aan een leefbaar Simpelveld en Bocholtz.

Fractie LEEFBAAR,

Frans Ortmans, Luud Schoonen en Rick Kisters